

SAN LAZZARO

È sorto forse per incanto, un lembo
di Paradiso nella bella, glauca
laguna? O s'è trasformata così una
stella cadente?
O della « bella addormentata » il dolce
viso qui attende il magico risveglio?
No... è questo un mistico asilo ove aleggia
la pace della
natura che divina sembra in quella
terra che accoglie anime rese più
belle e più grandi dal dolore. Isola
fatata, dove
natura ed arte si sono scambiate
bacio fraterno; esse si sono unite
superbe per consolare il dolore
E trionfano

Ecco un filare di bruni, severi
cipressi eretti verso il cielo quali
baldi guerrieri schierati; una casa
rossa del rosso
antico veneziano con a lato
lo snello campanile; e tanto verde
dietro; sul bianco cimitero tanta
pace e ricordi.

Oh! quale silenzio nei chiostri candidi
Il sole libero entra dalle arcate
ed accarezza i fiori dal soave
tenue profumo.

Una figura medita, passeggia
prendendo un aspetto imponente in quel
luogo di mistica pace e silenzio.

La bella chiesa
dall'azzurro, stellato cielo invita
a pregare, e divinamente il cuore
con l'Eterno comunica Lontani
dal mondo d'essere
sembra... lontani. In la dolce penombra
avvolgente le cose di mistero
con fede ardente si pensa, si chiede,
si spera, si ama,

Ս. ՂԱԶԱՐ

Հմայքի՜ն արգեզ է ծընունդ իողաքեկորն հզեմեան
Գեղասանիւ ու չքնաղ կազուսաների լըճին մէջ.
Թե՛ անկասող է երկնքին այդ վիհակին նա փոխուած.
Թե՛ « Գեղանի ննջողին » կը սղասէ դէմքը քաղցրիկ
Հոն մոգական զարթնումի. Ո՛չ... սպաստան մ'է անի
խորրըդական, որուն վրայ կը թեւածէ բնութեան
խաղաղութիւն՝ որ կարծես աստուածային է սյն տեղն
Որ հրբընկաւ է նուրոյ՝ որ աւելի զգեցիկ՝
Ու մեծ եղեր են ցաւով, Դիւթումս զըզի, որուն մէջ
Բնութիւն, արուստ փոխադարձ իբար համբոյր են տուեր.
Ու վհօրէն անոնք հոն իբարու հետ են զուգուած՝
Ըստփոխիւ համար վիշտն ու կր տանին յաղթանակ,
Տնս նոճինք՝ թըխաղոյն ու սիգահիմ՝ որ մինչև
Երկնից բարձունքն են ուղղուած իբր անբիկիւղ մարտիկներ.
Տուն մը կարմիր վաղեմի վիհեռական կարմիրով,
Առուզազից որուն կից զանգակառուն մը կայ հոն
Ի՛ստոր ետին սյնքան խիս դալարութիւն. ըստիտակ
Շիրմատան վրայ, ո՛հ, Ի՛նչքան անզորութիւնն է յուշեր.
Ո՛հ ինչպիսի՜ լըռութիւն ճեմելեաց մէջը պայծառ.
Կամարներէն արեգակն աղաաօրէն կը մըտնէ
Եւ կը զըզուէ ծաղիկները խնկարոյր նուրը, անսլշ,
Կը ճեմէ գէմը մը խսուն ազգեցիկ տեսք մ'առնելով՝
Խորրըդական հանգըստի է լըռութեան վայրին մէջ,
Եկեղեցին զգանի աստեղազարդ կամարով
Կը հրախրէ ազօթքի. աստուածապէս սյնտեղ սիրուն
Ամամէն հետ կը զուգուի... Կարծես նոռուն են այլևս
Հեռո՛ւ մեր այս աշխարհէն. Թերաստուերին մէջ անսլշ
- Որ խորրըդով մը թաքուն կը քօշարկէ ամէն ինչ՝
Ջերմ հաւաքով կը խորհիս, յուսաս, խնդրես, կը սիրես:

Oh, che trilli giocondi! Gli uccellini
la loro voce fondono alle mille
della natura, e con voci diverse
ma pure tanto
commoventi ed avvincenti, risponde
l'Arte. Le sale l'accolgono in una
mirabile fusione nelle varie
sue espressioni.

Che è dunque questo luogo incantevole?
Esso è un nido di cose grandi e belle
e di buone anime, è il meraviglioso
ostello de la
sì dolorante Anima Armena. Ed essa
temprata dal dolore, nel fervore
della preghiera, attende l'ora della
liberazione.

È notte L' isola bella si addormenta,
mentre, nella quiete della laguna
le cime dei cipressi si curvano
e si baciano
sussurrano fervida una preghiera
pei Mar iri Gloriosi dell' Oriente
lontano al candido, sublime angelo
di santa Pace.

AMMIRATOR

(Settemb. 1922)

Ո՛հ, ինչ զըւարթ թրթռուներ: Հոն կը խառնեն թռչելիներն
իրենց նշաւը բնութեան հազարաւոր մայրերուն,
Եւ անհման մայրերով — որոնք սակայն են այնքան
Յուզուեալաբար որ մըդիւն — կը մայրանցի արուեստն ալ,
Ու դանիւնները դանի կ'իւրեքնակին զմայրելի՝
Եւ ներդաշնակ խառնումով արտայայտմանց մէջ անթիւ,
Բայց ինչ ուրիշն է այդ վայրը գիթական, հմայքոտ.
— Մեծ որ յըջնալ իրերուն, բարի հոգոց բոլին է այն.
Չընաշխարհիկ բնականն է ցաւագին Հայ Ոգոյն.
Ու զորացած նա վըշտով — աղօթից շնորհ եռանդով —
Ազատութեանը ժամուն սկըկեալոց կը սպասէ:
Արդէն գիշեր է: Կըզգին յըջնադպեղ կը նիւրէն.
Մինչ կառարները նոեանց անդորրութեան մէջ լընին
Խոնարհելով իբրբուն կը զըրոյմեն համբոյրներ.
Առ վեհ, ամբիժ զըւարթունն անդորրութեան սքըւալոյս
Աղօթք մը շնորհ, եռանդուն կը մըմնջին, հեռաւոր
Արեւելքի Փառապանծ Նահատակացն ի նըզատու:
ՀԻԱՅՈՂ

(Ապր. 1922).

Թարգմ. Հ. ԵՂԻԱ ՓԷՁԻԿԱՆ

Ամենաարտագին քարեկամի՝
Նշաւ Թոգարեանի Յիշատակին.

Հաւատալ որ մեռա՛ր դուն, այս իրիկունն աշնային,
Հաւատալ որ ցու հողիդ կեաւ հողին առնելու
Աստղային թռչունի թևերուն տակ իր խորին...
Սիրտըս հիմա սափորն է կորսւած հին՝ բոյրերուն...
Հաւատալ որ դուն մեռա՛ր, ինչ տխուրին՝ ամայի
Պարտէզին մէջ, ուր հորերմբն ծագկեցան երազներ,
Եւ յայտուր ծագիկներ կարմիր հրեղին բաժակով,
Պարտէզին մէջ՝ ուր կենցեղիս ուրախութիւնը կ'անցնէր
Իրիկ անմիջ պատանի տըգզունօրէն հոգիթով...
Հաւատալ որ մեռա՛ր դուն. — այս իրիկունն աշունի
Սիրտըս մեռնող արեւն է ծառերուն մէջ՝ որոնց տակ
Անա՛ քամբան է լըջուր շիրիմօրէն ըսպիտակ...

Սիրտըս հոգիւ աղան է՝ որ ըստուերին մէջ կ'անցնի,
Ու կ'արտասուէ զաղտնօրէն, լացող երգի մը նշման...
Այս իրիկունն աշնային ինչ տխուրինն անսահման...

* * *

Անա՛ դուն ես, կը յիշեմ, եղբայրսիրտ ու խոնարհ,
Կու գաս առնել ժպտազին այս տատակներն անհամար՝
Իմ ճակատիս, անոնցմով պըսակուեցար ինձի հետ,
Եւ աչքերուս արմունցն զարգարեցիք արժակէտ
Արշալոյսի մը համար սրտիդ աշխարհն անձանթ...
Անա՛ դուն ես, այս գիշեր, բարի երազիս տատկին մօտ,
Ես ցու հողիդ կը ջընչեմ, կը ջընչեմ քեզ որ մեռաւ...

* * *

Այս իրիկունն աշունի սիրտըս խաւար է, խաւար,
Շատ աւելի խաւար է քան շիրիմներ բուր...
Հեռուն, հեռուն, քամբուն վրայ, խորհըրդապաշտ ուղևոր՝
Հոգիս կ'երթայ Սուգին հետ որ արցունքով կը ժպտի...